

Závěrečná zpráva „PRAHA 3 OČIMA MLÁDEŽE“ (Analýza potřeb mládeže) - Executive summary

Projekt „Praž 3 očima mládeže“ byl realizován ve školním roce 2024/2025 jako reakce na skutečnost, že hlas mladých lidí nebývá ve veřejném plánování často dostatečně slyšet. Cílem bylo získat zpětnou vazbu od dospívajících ve věku 11–19 let k tématům, která formují jejich každodenní život – od veřejného prostoru a trávení volného času, přes wellbeing na školách, až po způsob komunikace s městskou částí.

Projekt proběhl ve dvou etapách – mezi žáky druhého stupně základních škol (1 212 respondentů z celkem 17 škol) a mezi středoškoláky a mladými mimo školu (183 respondentů z více než 11 škol). Byla využita kombinace kvantitativní ankety a kvalitativních rozhovorů s lidmi pracujícími s mládeží. Do přípravy otázek i sběru dat byli zapojeni studenti prostřednictvím projektových dopolední a Parlamentu dětí a mládeže Prahy 3 (neboli mládežnického Parlamentu Prahy 3), čímž byla posílána jejich participace.

Výsledky ukazují, že klíčovými tématy jsou bezpečí ve veřejném prostoru i ve školách, dostupnost atraktivních míst pro trávení volného času, potřeba psychologické a poradenské podpory, zlepšení klimatu na školách a možnosti, jak komunikovat s mladými lidmi. Je však třeba zdůraznit, že se nejedná o reprezentativní šetření, ale o anketu s indikativním charakterem, jejímž cílem bylo zachytit postoje a názory mladých lidí, nikoli vytvořit statistický obraz celé populace. Při interpretaci výsledků je rovněž nutné brát v úvahu rozdílnou váhu vzorku – mezi věkovou skupinou 11–15 let (1 212 respondentů) a skupinou 15–19 let (183 respondentů). S počtem získaných odpovědí může souviset i to, že základní školy jsou zřizovány úřadem městské části, takže komunikační propojení s jednotlivými školami je přímější, zatímco vůči středním školám městská část v přímém vztahu není. Závěry přinášejí konkrétní data, která mohou radnici posloužit jako vodítko pro budoucí projekty v oblastech školství, volného času, prevence rizikového chování, sociálních služeb i komunikace s mladými. Poznatky lze využít i při formulování navazujících akčních kroků.

Hlavní zjištění

- **Veřejný prostor a volný čas**

Potřeba bezpečných a přívětivých míst – dostupných venkovních sportovišť i vnitřních studentských klubů s chill zónou. Užitečná může být i mapa volnočasových možností pro teenagery.

- **Bezpečí a infrastruktura**

Část mladých lidí (zejména dívek) se v některých situacích necítí zcela bezpečně. Nejčastěji zmiňují obavy spojené s výskytem lidí pod vlivem návykových látek nebo bez přístřeší. Uvítali by lepší osvětlení, čistější prostředí, dostupné toalety a bezpečnější křižovatky.

- **Školní prostředí**

Poptávka po praktických tématech (finanční gramotnost, práce se stresem, bezpečnost na sítích). Potřeba zlepšit psychosociální klima ve třídách, posílit roli psychologů a sociálních pedagogů. Problémy vyskytující se ve školním prostředí: šikana, kyberšikana, rasismus.

- **Témata mladých**

Identita, vztahy, duševní zdraví, vliv sítí, sexualita, brigády a volba SŠ. Mladší řeší spíše stres a šikanu, starší bezpečí, LGBTQ+ témata a budoucnost.

- **Duševní zdraví**

Silná poptávka po dostupné psychologické péči, důvěryhodném dospělém mimo školu a prevenci šikany. Stres, úzkosti a vliv sítí patří k hlavním výzvám.

- **Komunikace s městskou částí**

Preferován je Instagram. Podle kvalitativních rozhovorů je užitečný i osobní kontakt, zapojení školních parlamentů, neziskovek a influencerů. Posloužit může také podsekcce webu Prahy 3 věnovaná mladým lidem.

Systémová doporučení od lidí pracujících s mládeží

Z kvalitativních rozhovorů vyplývají postřehy týkající se potřeby posílit psychologickou a sociálně-pedagogickou podporu na školách, propojit je se službami, podpořit nízkoprahové programy a vytvořit přehledný „rozcestník pomoci“.

Závěrečná zpráva projektu „PRAHA 3 OČIMA MLÁDEŽE“ (Analýza potřeb mládeže Prahy 3)

Obsah zprávy

1 Úvod

2 Výsledky

2.1 Veřejný prostor a trávení volného času

2.1.1 Veřejný prostor

2.1.1.1 Kde tráví čas

2.1.1.2 Prostor pro zlepšení

2.1.1.3 Investiční priority žáků a studentů

2.1.2 Pocit bezpečí

2.1.3 Volný čas mladých

2.1.4 Potřeba vnitřních prostor pro teenagery

2.2 Klima na škole

2.3 Témata mladých

2.4 Podpora duševního zdraví mladých

2.5 Komunikace městské části s mladými

3 Závěr

1. Úvod

Cílové skupiny

Mladí lidé 11–19 let žijící, studující či trávící čas v Praze 3. Celkem se zapojilo 1 395 respondentů:

- **Etapa I:** žáci 2. stupně ZŠ (11–15 let) - **1 212 respondentů**
- **Etapa II:** středoškoláci a mladí mimo školu (15–19 let) - **183 respondentů**

Zapojené subjekty

Komunitní koordinátorka Vendula Guhová, Parlament dětí a mládeže Prahy 3 (neboli mládežnický

Parlament Praha 3) při DDM Ulita, sociolog Pavel Černý (Sociores). Dále Odbor školství MČ Praha 3, MAP Praha 3 pro vzdělávání, místní školy a organizace pracující s mládeží. Projekt se dotýká i oblastí sociálních věcí, životního prostředí, sportu a územního rozvoje MČ.

Průběh a harmonogram

- **Etapa I (ZŠ):** prosinec 2024 – projektové dopoledne; leden 2025 – anketa; únor 2025 – zpracování a prezentace.
- **Etapa II (SŠ):** duben 2025 – projektové dopoledne; červen 2025 – anketa; červen–září 2025 – kvalitativní rozhovory.

Metodologie

Projekt kombinoval kvantitativní přístup v podobě 2 anket a kvalitativní přístup v podobě rozhovorů vedených s pracovníky s mládeží. Důraz byl kladen na jazyk blízký mladým lidem, srozumitelnost otázek a participativní charakter projektu („cesta je cíl“). Ankety obsahovaly uzavřené i otevřené otázky, zajištěna byla anonymita respondentů. V příloze je přiložen soubor s anketními otázkami z obou etap. Žáci, studenti i členové Parlamentu dětí a mládeže Prahy 3 byli zapojeni do tvorby otázek v rámci dvou projektových dopolední, na každou etapu zvlášť, a částečně i do vedení kvalitativních rozhovorů.

Popis respondentů

- **Etapa I:** 1 212 respondentů z místních státních a soukromých ZŠ i z nižšího stupně gymnázií; 74 % bydlí na Praze 3; 63 % tráví zde volný čas pravidelně; největší zastoupení respondentů 11–14 let; 46 % chlapci, 45 % dívky.
Pro referenci: na druhý stupeň státních ZŠ na Praze 3 chodí přibližně 2 110 žáků.
- V odpovědích jsou nejvíce názorově zastoupení žáci ze ZŠ Chmelnice, ZŠ Chelčického, ZŠ Lupáčova a ZŠ Jeseniova. Kromě všech škol zřizovaných MČ se zapojili také žáci ze ZŠ Poznávání a z nižšího stupně gymnázia K. Sladkovského a v menší míře i z dalších škol, jak z Prahy 3, tak i z jiných městských částí.
- **Etapa II:** 183 respondentů; 37 % z nich bydlí na Praze 3; 37 % zde denně tráví volný čas, několikrát týdně 29 %, 23 % velmi málo; největší zastoupení respondentů ve věku 16–18 let; 57 % ženy, 37 % muži. Největší zastoupení odpovědí bylo od studentů Obchodní akademie Kubelíkova, Gymnázia Karla Sladkovského, Gymnázia KudyKampus, Gymnázia Na Pražačce a Střední ScioŠkoly Žižkov.
Pro referenci: na středních školách na Praze 3 studuje ve věkovém rozmezí 15–19 let celkem cca 3300 studentů.
- **Kvalitativní rozhovory:** Vedeno celkem 9 kvalitativních rozhovorů, podle jednotné sady otázek. A to: se skautskou vedoucí, se dvěma sociálními pracovníky*icemi OSPOD ÚMČ Praha 3, s koordinátorkou sociálních služeb nízkoprahového klubu Beztíže (DDM Ulita), s vedoucí nízkoprahového klubu Husita, s pracovníci školního poradenského pracoviště SOŠ Jarov, s psycholožkou gymnázia Na Pražačce, se dvěma učiteli ze ZŠ Lupáčova a s pedagogem gymnázia Karla Sladkovského.

*Pozn.: Citace nebo parafráze myšlenek uvedených pracovníků a pracovníc s mládeží jsou níže uvedeny kurzívou; v závorce je uvedena instituce, ze které daný*á pracovník*ice pochází.*

Financování

Projekt byl podpořen z MAP IV (část I. etapy projektu) a z rozpočtu participace MČ Praha 3.

2. Výsledky

2.1 Veřejný prostor a trávení volného času

2.1.1 Veřejný prostor

Soubor otázek na potřeby týkající se veřejného prostoru se v poznámkách navzájem doplňuje.

Shrnutí tendencí v poptávce mladých (*kombinace poznatků z anket i z kvalitativních rozhovorů*)

- Úprava a zútulnění parků a náměstí (Parukářka, Vítkov, Radost, Ohrada, Prokopovo a Olš. nám.)
- Více stínu, laviček, fitness prvků, chill zón; altánky s Wi-Fi a nabíjením, pítka, fontány
- Bezpečnější prostředí a čistota (více košů, úklid, sáčky na psy, kontejnery)
- Pingpongové stoly, basketbalové koše, lezecká stěna, venkovní pódium
- Vylepšení hřišť (Pražáčka, Chmelnice, Vítkov, Parukářka, Židovské pece)
- Prostor pro starší děti – workout, multifunkční plac, sportoviště zdarma
- Cool místa: skatepark, parkour, trampolíny, graffiti stěny
- Bezpečné studentské prostory (např. přístup s ISIC)

Detailněji, podle jednotlivých otázek (pozn. některé otázky byly kladeny pouze první nebo druhé věkové skupině):

2.1.1.1 Kde tráví čas

Kde na Praze 3 trávíte venku čas?

Na jakém jiném místě trávíte venku čas? (Můžete uvést vícero míst.)

(Tyto otázky byla položeny pouze věk. skupině 15-19 let.)

Respondenti uvádí nejčastěji: nám. Jiřího z Poděbrad, Parukářka, Vítkov, Rajská zahrada, Olšanské hřbitovy, Krejčířka, Flora (OC Atrium Flora a okolí), Židovské pece, Tachovské a Prokopovo nám., Ohrada, park Radost, Žižkovo nám.

Z rozhovorů:

*„Mají potřebu trávit čas mimo domov kvůli špatnému klimatu doma. Hledají bezpečné prostředí.“
(NZDM Beztíže)*

„OC Flora a jeho blízké okolí je pro ně dostatečně anonymní a bezpečné prostředí. Tráví čas především ve foodcourtu. Je to v centru, potkávají se tam s dalšíma kámošema.“ (NZDM Beztíže)

2.1.1.2 Prostor pro zlepšení

Na kterých místech by chtěli trávit čas, kdyby to tam bylo zajímavější?

Kde na Praze 3 byste měl/a chuť venku trávit čas, kdyby to tam bylo zajímavější? (Můžete uvést vícero míst). Co by se na těch konkrétních místech mělo změnit, aby vás to tam lákalo? (věková skupina 15-19 let)

Pozn. U uváděných procent se jedná o tzv. celková procenta, tedy podíl ze všech respondentů. Pro interpretaci je ale zásadní, že jde o spontánní odpovědi na „otevřené“ otázky – tedy procentuální četnosti jsou výrazně nižší, než pokud bychom se ptali „uzavřenou“ otázkou s nabídkou možností. Vrch Vítkov (7,7 %), Parukářka (7,1 %), nám. Jiřího z Poděbrad (2,7 %), Flora (2,2 %), Ohrada (2,2 %), Nákladové nádraží Žižkov (1,6 %), Krejčířek (1,6 %), park Radost (1,6 %), park Židovské pece (1,1 %), Mahlerovy sady (1,1 %), poblíž Olšanského nám. (1,1 %). Značná část (4,9 %) volá po zlepšení parků obecně. [Pozn.: Vrch Vítkov, les Krejčířek, park Radost a Mahlerovy sady nejsou ve správě MČ.]

Náměty na změny: (věková skupina 15-19 let)

1. Lepší vybavení pro setkávání a aktivity: nejčastějším požadavkem je doplnění mobiliáře, který podporuje sociální interakci

- Více míst k sezení: Zvýšení počtu laviček a jiných forem posezení (zmínilo 5,5 % respondentů).
- Vybavení pro sport a hry: Ping-pongové stoly, workoutová hřiště a další herní prvky (3,3 %).
- Dostupnost sportovišť: Zlepšení přístupu veřejnosti na školní hřiště mimo dobu výuky.

2. Zvýšení čistoty a pocitu bezpečí: toto téma silně rezonuje napříč odpověďmi

„Krejčířek - je to hezké místo, ale bojím se tam.“

- Řešení sociálních problémů: Studenti žádají řešení situace s osobami bez domova a drogově závislými, které vnímají jako bezpečnostní riziko (3,3 %)
- Pravidelný úklid: Zajištění čistoty, častější vývoz odpadkových košů, údržba parků a ulic (3,3 %).

3. Oživení veřejného prostoru a zlepšení prostředí:

- Kulturní a komunitní akce: zájem o menší koncerty, sousedské slavnosti či swapy, o venkovní galerie (2,2 %).
- Více zeleně a vody: požadavek na výsadbu stromů (stín), květin a doplnění vodních prvků, jako jsou pítka nebo fontány (3,3 %).

Chybějící podmínky pro venkovní aktivity

Pro jaké venkovní aktivity ti na Praze 3 chybí vhodné podmínky? (Zkus být kreativní.) (věková skupina 11-15 let)

- **Sportoviště** (28 % respondentů): dominantně chybí (volně přístupná) hřiště pro míčové sporty (fotbal 6 %, basketbal 3 %), skatepark (4 %) [Pozn. Skatepark byl na Praze 3 v mezinárodním období otevřen.]
- **Odpočinkové prostory** (4 %): mladí postrádají kvalitní parkový mobiliář a klidná místa pro trávení času s přáteli
- **Bezpečnost** (3 %): část respondentů vnímá současné veřejné prostory jako nebezpečné kvůli problematickým jevům

Postřehy týkající se potřeb z kvalitativních rozhovorů:

„Zajímavě upravené parky, kde je stín, lavičky, fitness prvky. Kecaj u toho a cvičej. Uvítali by shluk laviček, aby si u toho mohli povídat“ (SOŠ Jarov)

Chybějící přívětivé a bezpečné prostory pro setkávání na horním a dolním Žižkově.

Potřebují „safe“ místo, kde mohou být hluční a pouštět hudbu. Je dobré tam ale mít nějakého dospělého, na kterého je možné se obrátit, který ale není příliš kontrolující. (NZDM Beztíže, NZDM Husita)

„Třeba z Modráku [tj. betonové hřiště ve vnitrobloku mezi paneláky Jeseniova/Žerotínova za žižkovskou štrúdlárnou] udělat bezpečné hřiště.“ (NZDM Husita)

Je lepší oddělené hřiště pro teenagery, aby se vyhnuli konfliktům s mladšími dětmi. (Beztíže)

2.1.1.3 Investiční priority žáků a studentů

Kdybys měla 300 000 Kč na to, abys něco vylepšila venku na Praze 3, co bys s těmi penězi udělala? A kde přesně?

Kdybyste měl/a 1 milion Kč na to, abyste něco vylepšil/a venku na Praze 3, co byste s těmi penězi udělal/a? A kde přesně?

Otázka zjišťovala, jak by mladí lidé naložili s hypotetickým rozpočtem určeným na zlepšení veřejného prostoru. Odpovědi na tuto otázku víceméně kopírují odpovědi na již výše zmíněná témata. Je ovšem cenné, že jde o spontánní odpovědi na otevřenou otázku. Pozn. Jedná se o tzv. celková procenta, tedy podíl ze všech respondentů.

Etapu I (ZŠ) – 300 000 Kč

- 23 % respondentů by investovalo do sportovní a volnočasové infrastruktury (zejména hřiště)

- 16 % by zlepšovalo veřejný prostor a zeleň (úprava parků, výsadba stromů)
- 10 % by zaměřilo prostředky na bezpečnost a čistotu veřejného prostoru
- 4 % by řešila dopravní infrastrukturu a 4 % sociální otázky.

Etapa II (SŠ) – 1 000 000 Kč

- 52 % by investovalo do veřejného prostoru, zejména do rozvoje parků a zeleně (29 %) (např. pítka, altánky, lavičky se stoly)
- 21 % klade důraz na čistotu a údržbu (úklid chodníků, čištění od graffiti, psí exkrementy).
- 18 % by investovalo do volnočasové infrastruktury: veřejně přístupná sportoviště (fotbalové hřiště, posilovací hřiště, trailly pro kola), komunitní prostory pro mládež (studijní zóny, místa pro koncerty).
- 6 % respondentů zmiňuje bezpečnost – upozorňují na situace, kdy se necítí bezpečně (např. přítomnost drogově závislých či bezdomovců).

2.1.2 Pocit bezpečí

Cítíš se bezpečně na Praze 3?

V jaké situaci a kde se necítíš bezpečně?

Cítíte se bezpečně na Praze 3?

Pokud ne, zadejte místo na mapě, kde se necítíte bezpečně. Můžete uvést max. dvě místa.

Popište, proč se tam necítíte bezpečně.

- **Etapa I (ZŠ):** 70 % se cítí bezpečně, 30 % spíše ne/rozhodně ne. Dívky se cítí méně bezpečně než chlapci. Mladí mají nižší pocit bezpečí venku než ve škole.
- **Etapa II (SŠ):** 67 % se cítí bezpečně, 33 % nikoli.
Mají obavy hlavně z bezdomovců, narkomanů a opilých lidí večer. Více viz [mapa](#).

Místa opakovaně zmiňovaná v souvislosti s nedostatečným pocitem bezpečí (věk. sk. 15-19 let)

Husitská, okolí Prokopova náměstí, park Radost, okolí Lipanské, u paneláků Roháčova (za Billou), opuštěná budova u parku Parukářka, za OC Flora, Krejčířek, park Radost, prostor před Albertem (Hartigova/Spojovací), opuštěná místa

Doprava a infrastruktura (věková skupina 15-19 let)

Jsou na území Prahy 3 místa, kde se necítíte bezpečně v souvislosti s dopravou? (např. nebezpečné nebo chybějící přechody pro chodce, rychle jedoucí auta atp.)

Pokud ano, označte takové místo na mapě a popište problém. Popište, co by se tam mělo změnit a proč.

Mezi nejčastěji zmiňovaná dopravně riziková místa zmiňují mladí (II. etapa) velké křižovatky, prostory před školami a cesty z MHD do školy. Konkrétně zmiňují zejména křižovatku na Ohradě, ulici Seifertova, nepřehledný přechod na Lipanské, křižovatku Olšanská × Prokopova a také Prokopovu ulici. Navrhují lepší nastavení semaforů, úpravu umístění přechodů či zřizování nových přechodů. Podrobnosti jsou vyznačeny v [mapě](#).

Ve veřejném prostoru zároveň poukazují na potřebu veřejných záchodů, oprav chodníků a přechodů a také doplnění laviček na zastávkách.

Veřejné osvětlení (věková skupina 11-15 let)

Je potřeba zlepšit osvětlení na Praze 3?

Pokud ano, tak kde konkrétně?

Podle 27 % respondentů je veřejné osvětlení potřeba vylepšit (rozhodně ano), 18 % spíše ano, 39 % spíše ne a 16 % ne. Ti, kteří zlepšení požadují, často uváděli, že je potřeba „všude“, přičemž konkrétně jmenovali místa jako Parukářka, Vítkov, Židovské pece, Ohrada, Krejčířek, Pražačka, Biskupcova, Pod Lipami, Spojovací, oblast Jarova a okolí škol.

2.1.3 Volný čas mladých

„Potřeba trávit čas smysluplně, ale ne nutně strukturovaně, víc volněji, i třeba poflakování se s partou. Hledají svobodu a nezávislost, ale i bezpečí a přijetí.“ (OSPOD)

Rozdíly mezi skupinami mládeže (poznatky z kvalitativních rozhovorů)

- Gymnazisté: přetížení povinnostmi, málo volného času.
- Střední odborná škola Jarov: více pasivní volnočasové aktivity (online), dopad na spánek a psychiku.
„Časová náročnost střední školy - takže na kroužky už nezbyvá čas. Často to začíná už na druhém stupni – bezprizornost, kroužky drahé...“ (SOŠ Jarov)
„Neumějí si s tím poradit s tou větší svobodou, ne každý s tím volným časem umí naložit. Sebekázeň tam není“ (SOŠ Jarov)
- Nízkoprahý: chybí podpora, neumí smysluplně využít volný čas.
„Nevědí co dělat; vyjdou školu, nemají ani motivaci do práce“ (NZDM Husita)
Potřeba bezpečného prostoru mimo domov a školu. (NZDM Beztíže)

Názor na poptávku po akcích pro mladé ve veřejném prostoru (zdarma) se liší

„Akce zdarma ve veřejném prostoru – taneční, hudební, vystoupení – přitažlivé i pro různé skupiny mladých.“ (NZDM Beztíže) „Ale musel by je přitáhnout nějaký influencer.“

„Museli by si to vzít za své a zorganizovat si to sami.“ (OSPOD)

vs

„Cokoliv, čemu se můžou vyhnout a není to povinnost (to se týká i naší zahradní školní slavnosti), se spousta z nich raději vyhne... Případně přijdou, aby podpořili spolužáky při jejich vystoupení.“ (Gymnázium Karla Sladkovského)

2.1.4 Potřeba vnitřních prostor pro teenagery

Jaké místo uvnitř (ne venku) vám na Praze 3 chybí pro trávení volného času?

Jaký jiný typ prostoru pro mladé vám na Praze 3 chybí?

V multiple-choice otázce „Jaké místo uvnitř (ne venku) vám na Praze 3 chybí pro trávení volného času?“ (položené pouze věkové skupině 15-19 let) respondenti nejčastěji uvedli možnost „místo pro setkávání s přáteli“ (46 %), dále „prostor pro vlastní akce“ (27 %), „klubovnu či společenskou místnost“ (21 %) a „kulturní centrum pro mladé“ (20 %). 26,5 % mladých žádné takové místo nechybí a 6,5 % zvolilo možnost „jiné“.

Postřehy z kvalitativních rozhovorů toto zjištění doplňují:

Pro teenagery jsou často překážkou finance pro to, zajít do kavárny, na sportovní kroužek, pronajmout si zkušebnu. Ukazuje se poptávka po volně přístupném prostoru, kde mohou trávit čas s kamarády, učit se, pracovat na projektech či se věnovat pohybovým a hudebním aktivitám. Např. v podobě studentské klubovny s chill zónou vybavená gauči, Wi-Fi, zásuvkami, počítači a flipcharty, s možností rezervace pro partu. Důležitá je i přítomnost dospělého, který je podpůrný, nikoli kontrolující – tedy bezpečné prostředí. V některých rozhovorech zazněl i přístup na ISIC kartu. O takový prostor by měli ovšem zájem i klienti nízkoprahů.

„Chybí jim komunitní centra, kde mohou sportovat, mít studovnu s Wi-Fi, posilovnu, tělocvičnu. Proto to dnes supluje velká komerční centra.“ (ZŠ Lupáčova)

„Starší děti mají větší možnosti kam zajít do klubu, restaurace. Pro druhostupňové žáky těch možností moc není.“ (ZŠ Lupáčova)

„Je tu něco jako nízkoprah / otevřený klub pro teenagery i pro děti z běžných rodin?“ (OSPOD)

„Možnost docházet někam (např. na otevřeně přístupná sportoviště nebo do otevřeného klubu pro teenagery) nekomplikovaně - bez žádného závazku - prostě si jít někam zacvičit a setkávat se tam s vrstevníky.“ (ZŠ Lupáčova)

„Přínosné by bylo přilákat na Prahu 3 Skautský institut“ (OSPOD)

„Potřeba sdílení mezi mladými - během covidu se ukázalo, že ten živý kontakt se úplně nahradit nedá.“ (psycholožka, gymnázium Na Pražačce)

„Je tu vícero romských tanečních skupin, ale některým z nich schází prostor pro trénink“ (NZDM Husita)

2.2 Klima na škole

Pocit bezpečí a komfortu ve škole

Cítíš se ve škole komfortně / bezpečně?

Pokud ne, zdůvodni.

Cítíte se ve škole komfortně / bezpečně?

Etapa I (ZŠ): 84 % žáků se cítí ve škole bezpečně (38 % „Ano“, 46 % „Spíše ano“).

- Nejvyšší pocit bezpečí uvádějí nejmladší žáci (11 let) - 96 % pozitivních odpovědí.
- S rostoucím věkem podíl pozitivních odpovědí mírně klesá; nejproblematictější skupinou jsou 13letí a 15letí žáci (až 22 % negativních odpovědí).
- Celkově je situace relativně příznivá, avšak u starších žáků existuje prostor pro zlepšení.

- Na otevřenou otázku ohledně negativní zkušeností odpovědělo 17 % respondentů (cca 160 textů):
 56 % mezilidské vztahy: šikana (fyzická i verbální), ponižování, izolace, nevyhovující kolektiv.
 32 % institucionální důvody: nevhodné chování učitelů, konflikty s učiteli, stres ze známek a testů, přetížení.

Etapa II (SŠ): 82 % studentů se cítí bezpečně/komfortně (45 % „Ano“, 36 % „Spíše ano“), 9 % se necítí bezpečně, 7 % již školu nenavštěvuje.

Spokojenost s psychologickou podporou

*Jsi spokojená*ý s psychologickou podporou na škole?*

*Jste spokojená*ý s psychologickou podporou na škole?*

Etapa I (ZŠ): 61 % žáků je spokojeno (31 % „Ano“, 30 % „Spíše ano“), 25 % je nespokojeno. Část žáků neví o existenci školního psychologa.

Mladí potřebují důvěryhodného dospělého, který naslouchá bez odsuzování. Často ho doma ani ve škole nemají – psychologové a poradci chybí, nebo k nim není důvěra. Často se role toho výchovného poradce nebo psychologa kříží s tím, že je zároveň třídní učitel. Důležitý je partnerský přístup, ne kontrola. (OSPOD, NZDM Beztíže)

Etapa II (SŠ): 55 % spokojených (25 % „Ano“, 29 % „Spíše ano“), 28 % nespokojených, 9 % uvedlo odpověď „Jiné“. 5 % respondentů školu již nenavštěvuje.

„Většinou to jsou dívky, které ke mně chodí jako ke školní psycholožce“. (psycholožka, gymnázium Na Pražačce)

Postavení cizinců ve škole (věková skupina 11-15 let)

Z odpovědí na otázku „Znáš nějakého cizince, který se necítí ve škole v pohodě? Co by podle tebe pomohlo? (Pokud jsi cizincem ty, můžeš psát o sobě)“ vyplývá toto: Většina respondentů (70–75 %) takového cizince nezná, asi 10–15 % si není jistých, a 5–10 % odpovědělo kladně. Přibližně 5 % respondentů psalo ze své vlastní zkušenosti jako cizinci. Návrhy, jak pomoci, se objevily u méně než 10 % odpovědí.

Návrhy podpory spolužákům s migračním původem:

- Navazování přátelství, prevence izolace
- Mírnější požadavky na češtinu, doučování, překladatel, lehčí testy
- Podpora a empatie ze strany učitelů, méně přísného hodnocení
- Psychologická pomoc, možnost důvěrného svěřování se
- Speciální třídy nebo kurzy češtiny
- Řešení šikany, nárážek a rasismu

Tipy pro materiální vylepšení škol

Napříč otázkami se některé odpovědi žáků věkové skupiny 11-15 let dotýkají i materiálního vylepšení škol. A to zlepšení vybavení a zázemí (jidelny, tělocvičny, učebny), opravy školních budov.

Jaká problematika nebo jaká témata jsou pro vás důležitá a měla by dostat víc pozornosti?

Středoškoláci v otevřené otázce nejčastěji spontánně zmiňovali **bezpečnost a sociální problémy** (21 %), především bezdomovectví a drogovou problematiku: "Bezdomovci a narkomani všude po ulicích". Specificky rezonuje bezpečnost žen v MHD: "Nevyžádané pohledy, případně doteky od lidí (nejvíce od mužů)".

Druhou prioritou je **kvalita veřejného prostoru** (12 %) – čistota ulic ("odpadky na ulicích") a potřeba více zeleně.

Třetím okruhem je **duševní zdraví** (8 %), kde studenti upozorňují, že "čím dál víc mladých lidí zažívá stres, úzkosti nebo vyhoření", a požadují větší podporu pro LGBTQ+ komunitu včetně "safe spaces pro queer lidi".

Kvalitativní rozhovory to doplňují

„Finanční gramotnost - např. aby je někdo neošidil na brigádě. Často je nedostatek možností brigády důvodem, proč nestudují dál.“ (NZDM Beztíže)

„Nedostatek brigád souvisí se zavedením nových pravidel ohledně dohod o provedení práce víc administrativy pro zaměstnavatele, složitější proces.“ (OSPOD)

„Nedostatek středních škol. Pokud se nedostanou, co s nimi bude. Pokud se dostanou, tak jestli zapadnou do kolektivu, jestli zvládnou prospěch“ (OSPOD)

„Vystavení větším tlakům na výkon, přehlcení informacemi.“ (OSPOD)

„Feminismus, genderová identita a rovnost pracovních příležitostí, ekologie, politika, influenceři a osobnosti, přístup člověka k městským zvířatům, sportování, sociální sítě, péče o duševní zdraví, bezprostřední okolí školy (bezďáci, feťáci)“ (Gymnázium Karla Sladkovského)

2.4 Podpora duševního zdraví

Duševní zdraví je leitmotivem napříč věkovými skupinami a sociálními/vzdělanostními vrstvami.

Postřehy z kvalitativních rozhovorů:

„Touha po bezpečí být sám sebou.“ (NZDM Beztíže)

„Potřeba – mít možnost sdílet mezi sebou. Během covidu se ukázalo, že živý kontakt se nahradit nedá.“ (psycholožka, Gymnázium Na Pražačce)

„Mladé z I. věkové skupiny se v současnosti některých věcí více bojí a věci, které se dějí kolem nás je více zasahují (válka na Ukrajině, současná témata, životní prostředí).“ (ZŠ Lupáčova)

„Rozevírají se nůžky mezi běžnými dětmi a dětmi z OSPOD ohledně tématu duševního zdraví. Po covidu suicidální tendence, neziskovky o tom začínají mluvit.“ (OSPOD)

Hlavní výzvy

- Úzkosti a stres z přechodu ze ZŠ do SŠ a maturita.
„Spoustu klientů jde na střední školu z Cimburáčky. Dlouho tam nevydrží. Nemají moc motivaci (i v rodině) školu dokončit.“ (NZDM Husita)
- Vliv sociálních sítí a kyberšikana
„Hovořit o problémech se socializací – šikana, sebepoškozování, kyberšikana – hodně dětí si tím projde, nedělat z toho tabu.“ (OSPOD)

„Sociální sítě podporují sebepoškozování, ovlivňují vlastní sebeobraz a způsob sebe prezentace (odlišnost prezentace od reality).“ (OSPOD)

„Podpora digitální/mediální gramotnosti – zakazování nefunguje, rodiče to hodně omezují. Vede to pak třeba k patologickému chování na sítích.“ (OSPOD)

„S netolismem souvisí silný nedostatek spánku u studujících“ (SOŠ Jarov) [pozn. netolismus = závislost na internetu, soc. sítích či počítačových hrách]

- Šikana
- Závislosti (kratom, alkohol, energy drinky, netolismus).
- Nedostatek dostupné psychologické a terapeutické péče, dlouhé čekací doby

Potřeby mladých

- Bezpečné prostředí a prostor pro vlastní identitu.
- Možnost mluvit o vztazích, sexualitě, šikaně, kyberšikaně.
„Kluci zmiňují, že nemají kde se poradit ohledně finanční gramotnosti, nebo jestli není holka těhotná“ (SOŠ Jarov)
- Důvěryhodný dospělý mimo školní strukturu. Pocit viditelnosti a projeveného zájmu.
- Touha po svobodě (v trávení volného času, mimo kontrolu autorit)

Skupiny se specifickými potřebami

- Studenti s lehkou mentální dysfunkcí – neumějí odhadnout rizika, snadno ovlivnitelní (SOŠ Jarov)
- Ukrajinské děti – nízká motivace, nejistota ohledně budoucnosti, jazyková bariéra (NZDM Husita)
- Vliv konspiračních teorií (zejména u mládeže z nepodnětného prostředí) (NZDM Husita)

Systémová doporučení vyplývající z kvalitativních rozhovorů

- Posílit dostupnost bezplatné psychologické péče.
Více odborníků na duševní zdraví, kteří umí a jsou ochotní pracovat s mládeží, aby to mohl člověk řešit hned, bez bariér. (ZŠ Lupáčova, gymn. Na Pražačce)
- Zavést více sociálních pedagogů a posílit kariérní poradenství na školách
„Sociální pedagogové na každé škole. Zlepšuje to tu situaci dětí. Ti je pak už propojí se sociálními službami.“ (NZDM Husita)
„Výchovné poradce základek více edukovat v kariérním poradenství.“ (SOŠ Jarov)
- Propojit školy a sociální služby, podpořit primární prevenci.
„Posílení působení týmů primárních preventistů na školách – ale ať to není zaměstnanec školy.“ (OSPOD)
„Školy aby spolupracovaly se sociálními službami, aby byly na sebe vzájemně komunikačně navázané.“ (NZDM Husita)
- Přehledný „rozcestník pomoci“ a osvěta k duševní pohodě, bezpečnosti na sítích, závislostem a finanční gramotnosti.
Rozcestník psychologické pomoci – přehledné a vizuálně atraktivní infografiky ve škole (lákové i pro středoškoláky). (OSPOD, SOŠ Jarov)
- Podpora nízkoprahových programů.

„Nízkoprahy mají velké know-how v tom, jak dělat primární prevenci, aniž by tím ty teenagery otrávil. Zaslouží si větší pozornost - dělají to velmi dobře, ale často jim chybí fundraiser a dobré PR.“ (OSPOD)

„Pokud se děti nedostanou na střední školu, úřad práce s nimi pak málo pracuje - je potřeba nabídnout rekvalifikace a aktivně pracovat na jejich motivaci. Dlouhé čekání a formální postupy jsou demotivující.“ (NZDM Husita)

2.5 Komunikace městské části s mladými

Na jaké platformě by měly být informace od městské části Praha 3 určené pro mladé?

Na jaké platformě by měly být informace od městské části Praha 3 určené pro mladé?

- **Instagram** je dominantní platformou pro obě věkové skupiny (**I. etapa: 58 %**, **II. etapa: 84 %**).
- Z kvalitativních rozhovorů vzešel návrh na **samostatný profil pro mladé**, oddělený od oficiálního účtu, ideálně spoluspravovaný teenagery.
 - „Sociální síť - ale název „Praha 3 pro mladé“ by nelákal“ (OSPOD)
 - „Obsah by měl být lifestylový s přesahem do občanské angažovanosti a duševního zdraví.“
 - „Musí to být rychlé a chytivé, mladí mají problém se čteným textem (najít v něm to důležité).“ (SOŠ Jarov)
- **Podsektory webu Prahy 3 pro teenagery** - coby rozcestník informací určených pro ně
 - „Na webu Prahy 3 lze mít sekci pro teenagery - psát jejich jazykem a zapojit je + zapojení dalších aktérů do toho (např. skrze širší síť vazeb škol na podpůrné neziskovky).“ (NZDM Beztíže)
- **Mapa Prahy 3 pro teenagery** zaměřená na možnosti trávení volného času i kontakty na pomoc (kam jít, kde se potkat, kde se mohu na někoho obrátit o pomoc)
- **Offline komunikace** - plakáty umístěné v místech, kde se mladí pohybují - vizuálně atraktivní, stručné, lákavý obsah, minimum textu a doplněný QR kódem
- **Síť komunikace skrze neziskovky a influencery** - komunikovat prostřednictvím těch, se kterými mají již navázanou důvěru
 - „Skrze úzkou spolupráci se zástupci z organizací pracujících s mládeží - síť důvěry - např. Beztíže má možnost nějakou informaci předstít nebo zapojit dané téma do svého programu“ (Beztíže)
 - „Komunikovat některá témata i skrze neziskovky a skrze influencery“ (OSPOD)
- **Osobní kontakt a budovaný vztah s nimi** - přímý dialog se studenty je nenahraditelný.
 - „Jít přímo mezi děti – např. skrze školní besedy – a bavit se s nimi.“ (OSPOD)
 - „Kdyby zástupce radnice přišel i na náš školní parlament, studenti by pak lépe přistupovali k dotazníkům - nebylo by to tak anonymní.“ (SOŠ Jarov)
 - „Zajít do škol a s těmi dětmi se vídat. Ten osobní kontakt je nenahraditelný.“ (ZŠ Lupáčova)
- **Jazyk** - důležitý je **autentický, neformální a srozumitelný jazyk**, který odpovídá stylu mladých
- **Skrze školní parlamenty**
 - „Dává smysl napojení na Parlament dětí a mládeže Prahy 3 a jeho propojení se školními parlamenty.“ (ZŠ Lupáčova)
- **Střední školy**
 - Na středních školách je propojení s městskou částí slabší, ale smysl dává komunikace skrze školní parlamenty či nástěnky.

„Obecně nemají potřebu být v kontaktu s městskou částí... Pokud ano, logiku má komunikovat skrze školní parlament, školní nástěnky. Z online kanálů, když se jim chce člověk přiblížit, tak skrze Instagram. Web použije jen, když něco hledají, WhatsApp je čistě provozní.“ (gymnázium Karla Sladkovského)

3. Závěr

„Bývá hodně fokus na děti, na seniory. Skupina dospívajících je složitě uchopitelná. Ale je potřeba s nimi komunikovat a zajímat se o to, co potřebují.“ (psycholožka, gymnázium Na Pražačce)

Projekt „Praha 3 očima mládeže“ poskytuje ucelený pohled na potřeby a zkušenosti mladých lidí v Praze 3. Může být využit jako podklad pro případný vznik navazujících akčních kroků, které by mohly posloužit jako kompas při plánování budoucích projektů zaměřených na tuto cílovou skupinu. Součástí další fáze je také zkoumání proveditelnosti konkrétních podnětů v jednotlivých tematických oblastech.

Projekt posílil participaci mladých prostřednictvím zástupců jednotlivých škol na projektových dopoledních, v rámci kterých sami studenti spoluvytvářeli otázky a testovali jejich srozumitelnost. Aktivizoval také Parlament dětí a mládeže Prahy 3 a vytvořil přirozený podnět pro užší spolupráci radnice se školními parlamenty, středními školami a volnočasovými organizacemi.

Analýza ukázala klíčová témata: bezpečí, prevence šikany, rozvoj volnočasových prostorů, dostupnost psychologické podpory i efektivnější způsoby komunikace s mladými. Zřetelně se projeví rozdíly mezi mládeží z podnětného prostředí a klienty nízkoprahových zařízení, zejména v oblasti trávení volného času a pocitu bezpečí.

Městská část i Parlament dětí a mládeže Prahy 3 tak získaly cenná data, o která se mohou opřít při dalším rozhodování a nastavování konkrétních kroků.

4. Přílohy

Soubor otázek pro anketu v rámci I. etapy: [I. etapa anketa PRAHA 3 OČIMA MLÁDEŽE](#)

Soubor otázek pro anketu v rámci II. etapy: [II. etapa - PRAHA 3 OČIMA MLÁDEŽE - anketa pro zjišťování potřeb mladých na Trojce \(pro mladé 15-19 let\).pdf](#)

Zpracovala:

MgA. Bc. Vendula Guhová (komunitní koordinátorka pro Prahu 3), říjen 2025

Sociologická podpora: Mgr. Pavel Černý (sociores)

